

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobců: **a) G. N., b) nezl. A. E, c) nezl. A. M.**, žalobci sub. b) a c) zastoupení žalobkyní sub. a) jako zákonnou zástupkyní, všichni zastoupení JUDr. Jiřím Stránským, advokátem, se sídlem Praha 9, Jandova 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní příhrádka 21/OAM, o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2005, č. j. 7 Az 10/2004 – 22,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Zástupci žalobců JUDr. Jiřímu Stránskému, advokátovi, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 2558,50 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 12. 2003, č. j. OAM-3277/VL-16-P19-2002, nebyl žalobcům udělen azyl podle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a dále na žalobce nebyla vztažena překážka vycestování ve smyslu ustanovení § 91 zákona o azylu. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti žalobců o udělení azylu je obtěžování ze strany neznámých osob a vůle následovat manžela žalobkyně sub. a). Žalovaný shledal, že žalobkyně nesplňuje zákonné podmínky pro udělení azylu

podle ustanovení § 12 zákona o azylu, ani předpoklady pro udělení azylu podle ustanovení § 13 zákona o azylu. Po posouzení osobní situace žalobců a poměrů v zemi jejich původu žalovaný žalobcům neudělil azyl podle ustanovení § 14 zákona o azylu. Žalovaný neshledal ani existenci překážek vycestování.

Proti tomuto rozhodnutí podali žalobci žalobu, v níž namítali pochybení správního orgánu, který porušil ustanovení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1, § 34 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů. Dále konstatovali, že rozhodnutí žalovaného nevyplývá ze zjištěných podkladů, tj. chybí logická vazba mezi rozhodnutím a těmito podklady. Žalobci navrhli, aby Městský soud v Praze napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 28. 2. 2005, č. j. 7 Az 10/2004 – 22, žalobu zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění rozsudku konstatoval, že žalobci brojili proti rozhodnutí žalovaného pouze v rozsahu porušení procesních předpisů. Městský soud v Praze dospěl k závěru, že řízení bylo provedeno bez podstatných procesních vad, byla dodržena příslušná ustanovení zákona o azylu i správního řádu, a to zejména ustanovení vyjadřující základní principy řízení a zabezpečující ochranu zákonných práv a zájmů účastníků řízení. Žalovaný dostal své povinnosti zjistit přesně a úplně skutečný stav věci a opatřit si potřebné podklady, když se žalobkyní sub. a) a současně zákonnou zástupkyní žalobců sub. b) a c) provedl pohovor, o kterém byl řádně sepsán protokol, jenž byl jako formálně i obsahově správný podepsán. Žalovaný si dále opatřil zprávy Ministerstva zahraničí USA. Podle názoru Městského soudu v Praze žalovaný hodnotil důkazy podle své úvahy jednotlivě i ve vzájemných souvislostech a své hodnocení vyjádřil v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalovaný v souladu se zákonem přihlédl k okolnostem konkrétního případu – důvodům žádosti o udělení azylu, osobám žalobců i k obecným hlediskům, tj. k politické a ekonomické situaci v Arménii a stavu dodržování lidských práv v zemi původu žalobců. Žalovaným provedené hodnocení důkazů neodporuje zásadám logiky a skutkové závěry žalovaného odpovídají provedeným důkazům. S ohledem na tyto skutečnosti Městský soud v Praze žalobu v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítl jako nedůvodnou.

Proti tomuto rozsudku podali žalobci (dále jen „stěžovatelé“) včas kasační stížnost z důvodů podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) až d) s. ř. s. a požádali o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle ustanovení § 107 s. ř. s. Namítali, že Městský soud v Praze posoudil uvedenou kauzu v rozporu s platným právním řádem, a shledali vážná pochybení všech orgánů rozhodujících v řízení o udělení azylu a v projednání věci u Městského soudu v Praze, kdy uvedený soud projednal předmětnou věc v rozporu se zákonem o azylu. Tvrdili, že mají reálnou obavu z nuceného opuštění České republiky a v Arménii jim hrozí vážné nebezpečí z politických důvodů. Stěžovatelé požádali o ustanovení zástupce z řad advokátů a navrhli, aby byl napadený rozsudek Městského soudu v Praze zrušen a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 23. 8. 2005, č. j. 7 Az 10/2004 – 34, ustanovil stěžovatelům zástupcem pro řízení o kasační stížnosti JUDr. Jiřího Stránského, advokáta.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 5. 10. 2005, č. j. 7 Az 10/2004 – 37, vyzval stěžovatele k doplnění rozsahu a důvodů napadení rozsudku kasační stížností

podle ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. a současně je poučil o možnosti odmítnutí kasační stížnosti.

V doplnění kasační stížnosti ze dne 10. 10. 2005 stěžovatelé uvedli, že nezákonnost napadeného rozsudku spatřují v nesprávném a neúplném hodnocení existence zákonných důvodů pro udělení azylu. Namítali, že se soud nezabýval otázkou existence okolností hodných zvláštního zřetele odůvodňujících udělení humanitárního azylu. Stěžovatelé nesouhlasili s názorem Městského soudu v Praze, který se podle nich plně ztotožnil se závěry žalovaného a pochybil, když posoudil žádost stěžovatelů jako zjevně nedůvodnou a důvody pro udělení azylu dále neposuzoval. Stěžovatelé jsou v zemi původu ohroženi na zdraví a životě díky pronásledování manžela stěžovatelky sub. a) skupinami soukromých osob. Arménské státní orgány nejsou schopny tomuto pronásledování, zahrnujícímu vydírání s hrozbou fyzické likvidace, zabránit, v zemi panuje rozsáhlá korupce a státní orgány jsou ke zmíněným hrozbám nečinné. Vzhledem k těmto skutečnostem se podle stěžovatelů soud měl zabývat otázkou překážek vycestování a důvody pro udělení humanitárního azylu. Stěžovatelé namítali, že soud je povinen všechny jimi uvedené okolnosti posuzovat s ohledem na veškeré zákonné důvody pro udělení azylu. Žalovaný porušil povinnost zjistit úplně a přesně skutečný stav věci a opatřit si potřebné podklady pro rozhodnutí a Městský soud v Praze tuto otázku vadně posoudil.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popřel její oprávněnost, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek Městského soudu v Praze, byly vydány v souladu s právními předpisy. Odkázal na správní spis, zejména na podání a výpovědi stěžovatelky sub. a). Žalovaný zdůraznil výjimečnost institutu azylu a navrhl zamítnutí kasační stížnosti pro nedůvodnost a nepřiznání odkladného účinku.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelé uplatnili ve své kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle ustanovení § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. kasační stížnost není přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu ustanovení § 104 odst. 4 in fine s. ř. s. brání tomu, aby stěžovatel v kasační stížnosti uplatňoval jiné právní důvody, než které uplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáváno, ač tak učinit mohl; takové námitky jsou nepřipustné ... (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004 – 49, publikovaný ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 419/2004).

Nejvyšší správní soud proto považuje za nepřipustné ve smyslu § 104 odst. 4 in fine s. ř. s. námitky stěžovatelů týkající se důvodů pro udělení azylu a zjištění překážek vycestování, neboť stěžovatelé tyto námitky neuplatnili v žalobě, ačkoli tak učinit mohli. V podané žalobě stěžovatelé namítali pouze procesní pochybení žalovaného, čímž podle citovaného ustanovení omezili rovněž rozsah přezkumu napadeného rozhodnutí v řízení o kasační stížnosti.

Z textu kasační stížnosti tak vyplývá pouze námitka porušení procesních předpisů v řízení před správním orgánem, které Městský soud v Praze vadně posoudil, a námitka, že Městský soud v Praze neúplně hodnotil existenci důvodů pro udělení azylu, nezabýval se důvody pro udělení humanitárního azylu a překážkami vycestování.

Stěžovatelka tedy kasační stížnost podala z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytykanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Taková pochybení Nejvyšší správní soud v napadeném rozsudku Městského soudu v Praze neshledal. Kasační stížnost proto není důvodná.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatelka sub. a) v žádosti o udělení azylu ev. č. V035185 ze dne 4. 7. 2002, kterou podala rovněž jménem svých nezletilých dětí, uvedla, že Arménii opustila kvůli výhrůžkám. Vyhrožovalo jí několik mužů, ptali se po jejím manželovi. Stěžovatelku sub. a) navštěvovali opakovaně, ústně a fyzicky ji napadali, avšak stěžovatelka se neobrátila na policii. Při jedné z návštěv označil maskovaný muž jejího manžela za zrádce, stěžovatelka dostala strach a odjela za manželem do České republiky. Na otázku, čeho se obává v případě návratu do vlasti, stěžovatelka sub. a) odpověděla, že přesně neví. Českou republiku označila za cílový stát, kde chce žít. Při pohovoru k důvodům žádosti o udělení azylu, konaném dne 25. 3. 2003, stěžovatelka sub. a) doplnila, že v roce 2000 navštívili její rodinu dva muži z Ázerbajdžánu, kteří sloužili s jejím manželem na vojně na Ukrajině. Asi o dvě hodiny později k nim vtrhli tři maskovaní muži v uniformách, kteří mluvili arménsky, a obvinili všechny ze špionáže. Chovali se hrozně, rozbili dveře a manžela s jeho kamarády někam odvezli. Když se manžel stěžovatelky sub. a) několik dní nevracel, jeho bratři se obrátili na policii, která je odkázala na vojenskou policii. Tam zjistili, že Ázerbajdžánci byli propuštěni, ale za propuštění manžela stěžovatelky sub. a) chtějí peníze na příkaz vedoucího vojenské policie. Rodina část peněz zaplatila a manžel stěžovatelky sub. a) byl propuštěn. Protože nemohli sehnat zbytek peněz, utekl manžel do Ruska a potom do České republiky. Stěžovatelka sub. a) s dětmi následuje manžela, doma

ji opakovaně obtěžovali maskovaní muži a říkali jí, se její manžel musí vrátit zpět do Arménie. Pokaždé se obrátila o pomoc na místní policii, ale vždy jí řekli, že o ničem nevědí a nepomohli jí. Na nadřízený policejní orgán se neobrátila, neboť se domnívala, že výsledek bude stejný. Maskovaní muži přicházeli tak dvakrát týdně, a to až do odchodu stěžovatelů ze země. Stěžovatelka sub. a) se domnívá, že by ji tito lidé našli, i kdyby se přestěhovala do jiné části Arménie. Konstatovala, že jiné problémy v Arménii neměla. Po příjezdu do České republiky na stěžovatelku s dětmi čekal její manžel, později však odjel někam do Ruska. Z občasných telefonátů s rodiči manžela vyplynulo, že mají problémy s lidmi z vojenské policie, kteří požadují doplatek za propuštění manžela. Stěžovatelka sub. a) se obává, že v případě jejího návratu do Arménie by se staré problémy opakovaly. Stěžovatelka poté opravila svou výpověď a uvedla, že nebyla napadena fyzicky. Stěžovatelka nežádala žádné změny nebo doplnění protokolu o provedeném pohovoru.

Z takto zjištěného skutkového stavu vycházel jak správní orgán, tak i Městský soud v Praze. Žalovaný dospěl k tomu, že stěžovatelka neuvedla žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možno dovodit, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v ustanovení § 12 zákona o azylu, přičemž Městský soud v Praze neshledal žádná pochybení žalovaného, která byla předmětem žalobních bodů.

Citovanými skutečnostmi, které stěžovatelé uvedli jako důvody pro udělení azylu, se Nejvyšší správní soud nemohl zabývat, neboť podle ustanovení § 104 odst. 4 in fine s. ř. s. interpretovaného výše uvedenou judikaturou Nejvyššího správního soudu stěžovatelé nemohou uplatňovat jiné právní důvody, než které uplatnili v řízení před Městským soudem v Praze. Žalobní body však byly omezeny pouze na porušení procesních předpisů a neuváděly žádné skutkové důvody, proto nemohou být přezkoumány námitky týkající se důvodů pro udělení azylu nebo přiznání překážek vycestování.

K námitce stěžovatelů, že Městský soud v Praze vadně posoudil otázku, zda správní orgán splnil svou povinnost zjistit úplně a přesně skutečný stav věci a opatřit si potřebné podklady, Nejvyšší správní soud podotýká, že Městský soud v Praze, stejně tak jako žalovaný, vycházel především z informací poskytnutých přímo stěžovateli.

Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že v azylových věcech se vždy za klíčové skutečnosti považují tvrzení žadatelů o azyl, která zásadním způsobem ovlivňují potřebu získání dalších informací, požadovanou podrobnost a zaměření těchto informací. Vzhledem k tomu, že žalovaný z výpovědi stěžovatelky sub. a) nezjistil žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že stěžovatelé mohli být v Arménii pronásledováni z azylově relevantních důvodů, nebylo třeba zjišťovat další informace o zemi původu stěžovatelů. Nejvyšší správní soud považuje zjištění žalovaného za dostačující, stejně tak jako podklady, které si žalovaný pro rozhodnutí o žádosti stěžovatelů opatřil.

Stěžovatelé dále namítali neúplnost hodnocení důvodů pro udělení azylu soudem, nevypořádání se s důvody pro udělení humanitárního azylu, nepřezkoumání existence překážek vycestování.

Podle ustanovení § 75 odst. 2 první věta s. ř. s. soud přezkoumá v mezích žalobních bodů napadené výroky rozhodnutí.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu jestliže žalobce namítal vady správního řízení toliko v obecné rovině, tj. omezil se jen na citaci příslušných ustanovení

správního řádu, aniž by uvedl, v čem konkrétně měly tyto vady spočívat, krajský soud postupoval v souladu se zákonem, jestliže procesní postup žalovaného v řízení přezkoumal obecně ve vztahu k obsahu správního spisu a neshledal v postupu žalovaného pochybení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2004, č. j. 1 Azs 28/2004 – 41).

Městský soud v Praze v mezích žalobních bodů náležitě přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, z hlediska správnosti a zákonnosti postupu žalovaného, a dospěl k závěru, že správní orgán postupoval v souladu s příslušnými ustanoveními zákona o azylu. Městský soud v Praze neshledal ani žádné porušení ustanovení správního řádu.

Vzhledem k tomu, že žalobní body stěžovatelů byly formulovány pouze v obecné rovině, posoudil Městský soud v Praze pouze obecný soulad vydaného rozhodnutí a postupu správního orgánu s procesním předpisem, neboť není namístě, aby soud suploval stěžovatele a domýšlel si možná pochybení správního orgánu.

S uvedenými závěry Městského soudu v Praze, stejně tak jako s hloubkou a detailností soudního přezkumu obecných žalobních námitek stěžovatelů, se Nejvyšší správní soud ztotožňuje a citované námitky stěžovatelů považuje za nedůvodné.

Nejvyšší správní soud je toho názoru, že soudy nemají povinnost posuzovat okolnosti uvedené žadateli o azyl v průběhu správního řízení s ohledem na veškeré zákonné důvody pro udělení azylu, aniž by byla v žalobě vznesena k tomu směřující námitka. Vzhledem k tomu, že stěžovatelé v podané žalobě pouze obecně namítali porušení procesních předpisů, nemohl Městský soud v Praze přezkoumat rozhodnutí žalovaného z jiných hledisek, neboť byl limitován zákonným ustanovením § 75 odst. 2 první věta s. ř. s.

Z odůvodnění napadeného rozsudku jednoznačně vyplývá, že Městský soud v Praze podrobil rozhodnutí žalovaného řádnému přezkumu a v mezích žalobních bodů sám posoudil postup žalovaného, nelze proto souhlasit s námitkou stěžovatelů, že se Městský soud v Praze pouze ztotožnil se závěry žalovaného.

Nad rámec odůvodnění Nejvyšší správní soud poukazuje na skutečnost, že žádost stěžovatelů o udělení azylu nebyla posouzena jako zjevně nedůvodná, jak uvádí stěžovatelé, ale důvody přednesené stěžovateli podrobil žalovaný věcnému přezkumu a po jejich posouzení rozhodl tak, že se stěžovatelům azyl neuděluje.

Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. uvedené v kasační stížnosti nebyly prokázány, a proto Nejvyšší správní soud podanou kasační stížnost podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Stěžovatelé podali současně s kasační stížností návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle ustanovení § 107 s. ř. s. Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 a ustanovení § 120 s. ř. s. Protože žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné jemu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žádný z účastníků

nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť stěžovatelé s podanou kasační stížností úspěch neměli.

Odměna zástupci stěžovatelů JUDr. Jiřímu Stránskému, advokátovi, který byl stěžovatelům ustanoven usnesením Městského soudu v Praze ze dne 23. 8. 2005, č. j. 7 Az 10/2004 – 34, byla stanovena za dva úkony právní služby ve výši 1000 Kč podle ustanovení § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (převzetí a příprava zastoupení a písemné podání soudu týkající se věci samé podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) a d) této vyhlášky) a režijní paušál podle ustanovení § 13 odst. 3 téže vyhlášky ve výši 75 Kč za každý úkon, celkem tedy 2150 Kč. Vzhledem k tomu, že zástupce stěžovatelů je plátcem daně z přidané hodnoty, patří podle ustanovení § 57 odst. 2 s. ř. s. k nákladům řízení rovněž částka odpovídající této dani, která činí 19 % z částky 2150 Kč, tj. 408,50 Kč. Zástupci stěžovatelů bude vyplacena částka ve výši 2558,50 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. července 2006

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu